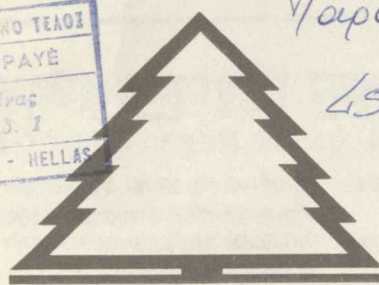
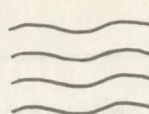

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
PORT PAYE
ΕΛΛΑΣ - HELLAS

Ε. 4. 4.
Γαροφαλαδοπού 4
454 44 Γιδωευκ

ιμορφιώτεια νέα

Δίμηνη εφημερίδα του Συλλόγου Δικορφιωτών Ζαγορίου

ΤΕΥΧΟΣ 38 ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1990

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΔΗΜ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ - ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ 44, 121 37 ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ Τηλ. 57.38.093

ΑΠΟ ΤΗ ΣΚΟΠΙΑ ΜΑΣ

Προς το Δ.Σ. του συλλόγου

Νέο κοινοτικό, συμβούλιο λοιπόν στο χωριό μας μετά από τις τελευταίες δημοτικές και κοινοτικές εκλογές της χώρας. Ένα συμβούλιο μερικά ανανεωμένο από το προηγούμενο.

Ένα προηγούμενο κοινοτικό συμβούλιο του σίγουρα έκανε κάποια δουλειά στο χωριό. Που προσπάθησε να οικοκυρέψει το χωριό μετά από χρόνια εγκατάλειψης. Που έβαλε κάποιες βάσεις και έκανε κάποια έργα. Που όμως, σίγουρα, θα μπορούσε να κάνει πολλά περισσότερα. Κι αυτά ζητάμε εμείς οι χωριανοί από το νέο κοινοτικό συμβούλιο. Να κάνει κάτι παραπάνω. Ιαίχνουμε σαν δεδομένο τη θέληση των κλημένων συμβούλων για δουλειά, μια και τους περισσότερους τους είχαμε γνωρίσει από την θητεία τους στο προηγούμενο κοινοτικό συμβούλιο. Η σειρά των παλιότερων, η όρεξη των νέων και οι άνθρωποι που αποτελούν το εκλεγμένο κοινοτικό συμβούλιο, αποτελούν εγγύηση για μια σωστή και ενεργητική δουλειά στο χωριό μας. Αρχεί έβγα να μην επέλθει ο εφησυχασμός.

Θέλουμε οι κοινοτικοί μας σύμβουλοι να τρέχουν, να χτυπάνε πόρτες, να πρωτοστατούν σε κάθε ενέργεια σε συνεργασία με τις άλλες κοινότητες. Θέλουμε το κοινοτικό συμβούλιο να ενεργεί πάντα με γνώμονα το συμφέρον του χωριού, και οι πράξεις τους να είναι ροσιτές και να ενημερώνει τον κόσμο. Και περιμένουμε επιτέλους κάποιες λύσεις στα χρονίζοντα προβλήματα του

χωριού, που παρά τις όποιες προσπάθειες των προηγούμενων κοινοτικών συμβουλίων, δεν έχουν λυθεί ακόμα. Νερά, σκουπίδια, δρόμος, αποχέτευση βρόχινων υδάτων, είναι τα κυριότερα προβλήματα που, αν δεν δοθούν λύσεις τώρα, θάναυ καθαρή αποτυχία του κοινοτικού συμβουλίου, και θα παραμείνουν για πάντα πλέον προβλήματα. Αλλά και μια σειρά από δευτερεύοντα προβλήματα περιμένουν την λύση τους: Προστασία δασών και περιβάλλοντος από τις αρπακτικές διαθέσεις ανθρώπων άσχετων προς το χωριό μας, που αποβλέπουν στην ικανοποίηση των ατομικών τους συμφερόντων (λαθροκυνηγοί, λαθροουλοτόμοι, μεγαλοεργολάβοι κλπ). Αξιοποίηση του εσωτερικού χώρου του αρρεναγωγείου, του οικοπέδου του παρθεναγωγείου και της οικίας Βόλγα. Επισκευή του εικονίσματος. Ας μην τα παραμελήσουμε.

Και κάτι ακόμα βασικό. Ενημερώστε τον κόσμο. Ας αναλάβει κάποιος υπεύθυνα από το κοινοτικό συμβούλιο να ενημερώνει τακτικά τους χωριανούς μέσα από τις στήλες της εφημερίδας μας. Αν μη τι άλλο, δώστε νόημα ύπαρξης αυτής της εφημερίδας. Γι' αυτό εκδίδεται. Δεν είναι, νομίζουμε, πολύ δύσκολο πράγμα να κάνετε μια ενημέρωση.

Ευχόμαστε λοιπόν στο νέο κοινοτικό συμβούλιο κάθε επιτυχία στο πραγματικά δύσκολο έργο του και ελπίζουμε να μην διαψεύσει τις προσδοκίες μας.

Ξεφυλίζοντας τα πρακτικά των Γενικών Συνελεύσεων του συλλόγου μας, παρατηρήσαμε ένα θλιβερό φαινόμενο: δεν γίνεται καμιά μνεία για την νεολαία μας, και πολύ περισσότερο βέβαια κανένα έργο. Τη νεολαία, που σ' αυτή στηρίζεται το μέλλον του χωριού. Πως θα μπορέσουν τα νέα παιδιά να πλησιάσουν και να βοηθήσουν το σύλλογο και να τον επανδρώσουν, όταν δεν τους δίνονται τα κίνητρα και ερεθίσματα, έστω και για το μικρό διάστημα του καλοκαιριού που βρίσκονται στο χωριό;

Είναι γενικά παρατηρημένο

φαινόμενο, οι νέοι να απομακρύνονται από τα χωριά τους και ούτε για διακοπές πλέον να μην πηγαίνουν. Κι εδώ πρέπει να παρέμβουμε ώστε να δώσουμε καινούργιες εμπειρίες σ' αυτά τα παιδιά που εξακολουθούν να έρχονται έστω και για λίγο τα καλοκαίρια. Να μην τα χάσουμε και αυτά. Αρχεί να υπάρχει θέληση και είναι εύκολο να βρεθούν από το σύλλογο εύκολοι ανέξοδοι τρόποι, ώστε τα νέα παιδιά να κρατηθούν κοντά μας και να μας βοηθήσουν στο δύσκολο έργο. Και σ' αυτό πρέπει να βοηθήσουν όλα τα μέλη του συλλόγου. Ας κάνουμε μια αρχή.

Προς την εκκλησιαστική επιτροπή

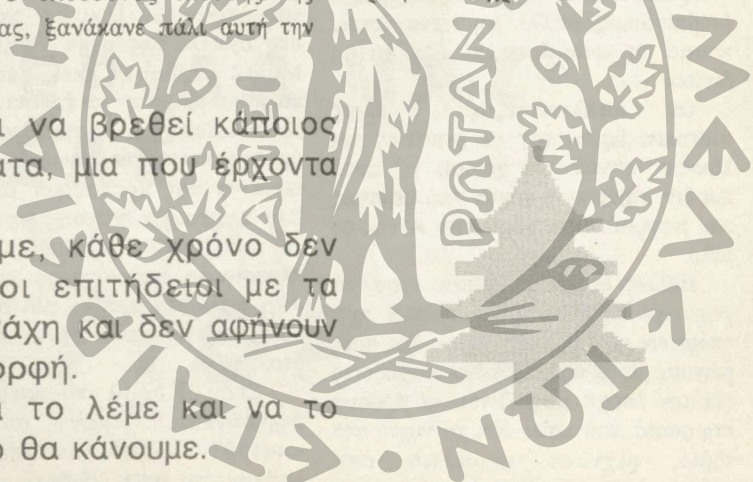
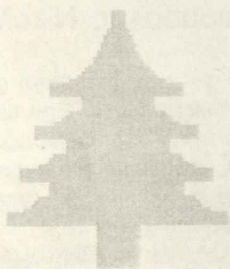
Πριν τρία χρόνια, μέσα απ' αυτές τις στήλες της εφημερίδας μας, κάναμε μια πρόταση προς την εκκλησιαστική επιτροπή να συσταθεί μια ομάδα χωριανών και να κάνει μια καταγραφή των εικόνων. Φέτος το καλοκαίρι, αφού μέχρι τώρα δεν έγινε τίποτα, ο υπεύθυνος έκδοσης της εφημερίδας, ξανάκανε πάλι αυτή την

πρόταση προς τα μέλη. Μάλιστα πρότεινε και την δωρεάν συντήρηση των εικόνων (αξίας δεκάδων ή και εκατοντάδων χιλιάδων δραχμών). Απάντηση μέχρι στιγμής δεν υπάρχει. Δεν είναι κρίμα οι εικόνες να καταστρέφονται και να χάνονται με το πέρασμα των χρόνων;

Μήπως αυτό τον καιρό πρέπει να βρεθεί κάποιος τρόπος για να προσέχουμε τα έλατα, μια που έρχονται Χριστούγεννα;

Κάθε χρόνο βέβαια τα ίδια λέμε, κάθε χρόνο δεν γίνεται τίποτα και κάθε χρόνο οι επιτηδευμένοι με τα αγριотικά τους έρχονται από την Ράχη και δεν αφήνουν ελατάκι για ελατάκι και κορφή για κορφή.

Εμείς όμως δεν βαριόμαστε να το λέμε και να το υπενθυμίζουμε κάθε χρόνο. Και αυτό θα κάνουμε.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

Ο Δεκέμβρης είναι ο τελευταίος μήνας του χρόνου, κι ένας από τους μήνες με τις περισσότερες και τις μεγαλύτερες γιορτές. Ονομάζεται αλλιώς κι "Αντριάς", παίρνοντας την ονομασία του από την τελευταία μέρα του Νοέμβρη, που γιορτάζεται η μνήμη του Αποστόλου Αντρέα.

Στις 4 του Δεκέμβρη γιορτάζεται η μνήμη της Αγίας Βαρβάρας, στις 5 η μνήμη του Αγίου Σάββα και στις 6 η μνήμη του Αγίου Νικολάου. Και οι τρεις γιορτές μαζί λέγονται "Νικολοβάββα". Από τις μέρες αυτές αρχίζει την βλαβερή του δράση και ο χειμώνας. Γι' αυτό λένε:

"Αη-Βαρβάρα βαρβαρών
Αη-Σάββας σαβανών"
κι απ' Νικόλας παραχών' ..

Στις 9 του Δεκέμβρη είναι η γιορτή της Αγίας Άννας. Οι χωριανοί λένε ότι την ημέρα αυτή, ο χειμώνας ανασταίνει.

Τα δωδεκαήμερα

Τα δωδεκαήμερα είναι η χρονική περίοδος από τις 24 του Δεκέμβρη, παραμονή των Χριστουγέννων, μέχρι τα ξημερώματα τις 5 Γενάρη. Δίνεται μεγάλη σημασία στις μέρες αυτές, και παρατηρείται γενική αλλαγή σε πολλές εκδηλώσεις της οικογενειακής ζωής, κι αυτό εξ αιτίας των καλλικαντζάρων. Οι Καλλικαντζάροι, ή, όπως αλλιώς τους λένε στο χωριό «οξαποδώ», «κατσόδινα», «τζιρτζιβούληδες», «καρκαντζούλια», «δωδεκαήμερα», είναι δαίμονες που ζουν όλο το χρόνο στα βάθη της γης, και μόνο τα δωδεκαήμερα ανεβαίνουν στην επιφάνεια για να κάνουν κακό στους ανθρώπους. Παρουσιάζονται μόνο την νύχτα, μέχρι τα χαράματα, οπότε και εξαφανίζονται για να παρουσιαστούν πάλι την άλλη βραδιά. Παρουσιάζονται στους ανθρώπους με διάφορες μορφές, ζώων ή ανθρώπων. Πολλές φορές παραδέχονται πως ερχονται καβάλλα σε άλογο. Ο πιο τρομερός λένε είναι κουτσός, που έχει και όνομα και τον λένε και Γιάννο. Παραδέχονται πως αυτό τον άκουγαν πως τραγούδγε:

«εγώ εμ' ο Γιάννος, εγώ εμ' Γιάννος, ο Καλογιάννος κι ο καπετάνιος».

Όταν περνούσαν τα βράδια έξω από τα σπίτια οι καλλικαντζάροι έλεγαν:

«Παράωρα μεις είμαστε, παράωρα διαβαίνουμε, μαλλί μη λαναρίσετε, κοιμιά μη καθαρίσετε κι όξω να μη βγείτε».

Οι καλλικαντζάροι, όπως πίστευαν, βρισκόταν σε ρεματιές και λάκκους κοντά στο χωριό, γι' αυτό και δεν περνούσαν νύχτα από ρεματιές και γεφύρια, ούτε νύχτωναν κοντά σε μύλο.

Πολλές δοξασίες λουπόν έχουν οι χωριανοί σ' αυτό το διάστημα που υπάρχουν οι καλλικαντζάροι, και προβαίνουν σε ενέργειες λίγο παράξενες για την εποχή μας. Έτσι τα βράδια στη φωτιά που καίει όλη τη νύχτα στο τζάκι, ρίχνουν κομμάτια από παλιοτσάρουχα, πιστεύοντας ότι η

άσχημη μυρωδιά ενοχλεί τα «κατσόδινα». Επίσης και η μυρωδιά από το θυμίαμα κρατάει μακριά τους καλλικαντζάρους, γι' αυτό, όταν ήταν ανάγκη κάποιος να βγει το βράδυ έξω από το σπίτι, έπαιρνε μαζί του ένα κομμάτι θυμίαμα. Τις μέρες αυτές δεν ρίχνουν τα σκουπρά (κοπιές ζώων) από τα κατώα στα αμπέλια, αλλά τα μαζεύνουν σωρό σε μια άκρη στο σταύλο, και όταν περάσουν τα δωδεκαήμερα την μεταφέρουν στα χωράφια. Δεν επιτρέπεται να πετάξουν έξω τη στάχτη αυτές τις μέρες, αλλά τις μαζεύνουν και τις πετάνε μετά. Δεν επιτρέπεται χύσουν τα νερά όταν κάποιος λούζεται το βράδυ έξω, αλλά να τα φυλάξουν για να τα πετάξουν όταν ξημερώσει. Σε αντίθετη περίπτωση το άτομο «ισκιώνεται». Δεν επιτρέπεται να σφυρίζουν ή να μιλήσουν σε ξένο το βράδυ, γιατί τα «κατσόδινα» τους παίρνουν τη φωνή. Το ίδιο γίνεται και όταν ένα μέλος της οικογένειας απαντήσει όταν ακούσει να το φωνάζουν βράδυ απ' έξω από το σπίτι του. Οι καλλικαντζάροι όμως, είχαν κι άλλη μια «αγάπη»: το κατούρημα των τηγανίτων (λαλαγγίτων). Πίστευαν οι χωριανοί ότι οι καλλικαντζάροι κατέβαιναν από τα μπουχαριά και κατοικούσαν τις τηγανίτες, και τις «μαγιάζιζαν».

Πολλά περιστατικά διηγούνται στο χωριό για τις επιζήμιες επιδράσεις των «δωδεκαήμερων» και δω θα σταθούμε λίγο για ν' αναφέρουμε μερικές.

Ένας βοσκός έβροσκε, λένε τα γελάδια του κάτω στα «Ρ'ιανιά», και νύχτωσε στο μύλο. Εκεί άναψε φωτιά για να ψήσει κρέας για να φάει. Την ώρα που το έψηγε παρουσιάστηκε μπροστά του ένας καλλικαντζάρος, κρατώντας μια σούβλα, όπου είχε περασμένους «πλακακαίους», και άρχισε να τους ψήνει στη φωτιά του βοσκού λέγοντας του: «θ'όχι τοιτσι' καλό, θ'όχι σ' οχι». Ο βοσκός τον άκουγε χωρίς να μιλήσει καθόλου, και σε μια στιγμή αρπάξει, ένα δαυλί αναμμένο και καίει τον καλλικαντζάρο στ' «αχαμνά» του. Ο τελευταίος άρχισε να φεύγει τρέχοντας και ουρλιάζοντας: «λέλι μ' λέλι μ'».

Όπως μου διηγήθηκε η γιαγιά μου η Πανδώρα, η γιαγιά της κάποια μέρα των δωδεκαήμερων, έβγαλε τα «σκουπρά» και ξεκίνησε να τα πάζει στο αμπέλι της στην «Ψηλή Ράχη». Μόλις έβγαλε εκεί, είδε τους καλλικαντζάρους να έρχονται από τη βρύση «Σουδενίτς» κατέβηκαν νύφη, με όργανα και ήταν ντυμένοι όλοι στα κόκκινα και κρατούσαν μπαζάρια. Καί η γυναίκα τα παράτησε όλα και έφυγε τρέχοντας για το χωριό. Μόλις πέρασαν τα δωδεκαήμερα ξεκίνησε και πήγε πάλι στο αμπέλι, και βρήκε μόνο τα σακιά από τα «σκουπρά» ξεσκισμένα.

Στου Καρρά το σπίτι, όπως διηγούνται, είχαν ανέβει τα «κατσόδινα» από τον μπατζιά και μπήκαν στο σπίτι, βρήκαν το ταμύ με

τις τηγανίτες και τις κατούρησαν, και το πρωί τις βρήκαν κατακόκκινες.

Τέλος αναφέρεται και η περίπτωση της γυναίκας που γύριζε από τ' αμπέλι της και είχε νυχτώσει στο δρόμο, όταν συνάντησε τους καλλικαντζάρους να κάθονται γύρω από μια φωτιά και να τρώνε. Τους πέρασε για εργάτες και τους καλησπέρισε. Αμέσως μετά έχασε τη φωνή της. Όταν γύρισε στο χωριό την πήραν και την πήγαν σε μοναστήρια όπου την «διάβασαν» και της επανήλθε η φωνή της. Όμως δεν της έβαλε μυαλό αυτό που έπαθε και την ξανάπαθε πάλι γυρίζοντας από την «Ψηλή Ράχη», αλλά αυτή τη φορά έμεινε επί τόπου, και την βρήκαν οι χωριανοί όπως λένε εκεί πεθαμένη.

Υπήρχαν όμως και τα παιδιά της εποχής εκείνης και οι τολμηροί, που είχαν βρει στις δοξασίες για τους καλλικαντζάρους, τρόπους παιγνιδιού και πειράγματος. Έτσι μόλις πήγαιναν μεσάνυχτα, έπερναν τους λουλάδες από τα βαρέλια, και άρχιζαν να φέρνουν γύρα στα σοκάκια του χωριού, παραλλάζοντας τις φωνές τους και βγάζοντας διάφορες κραυγές, παριστάνοντας τους καλλικαντζάρους, και τρομάζοντας τους ανθρώπους, που φοβισμένοι έριχναν συνέχεια παλιοτσάρουχα στη φωτιά για να δώσουν τους επιδόξους καλλικαντζάρους.

Τα Κόλιντα

«Κόλιντα» λέγονταν η παραμονή των Χριστουγέννων. Από τις προηγούμενες μέρες οι νοικοκυρές, ζημάνουν τις «κολιντίνες», και φτιάχνουν τις «τηγανίτες» ή «λαλαγγίτες». Οι κολιντίνες είναι ψωμάκια (κουλούρες) συνήθως σε σχήμα 8, και με μέγεθος ανάλογο της οικονομικής κατάστασης της οικογένειας. Ζυμώνονταν με καθαρίο ή σταρένιο αλεύρι, και αποτελούσε γλύκισμα για τα παιδιά, μια και που όλον τον άλλο χρόνο έτρωγαν ψωμί αραποσίτικο ή βρίζινο. Κι' έφτιαχναν κάμποσες κολιντίνες, γιατί έδιναν και στ' αναδεχτορία, στον τσοπάνο, τα παιδιά της γειτονιάς και σε κανένα φτωχό.

Οι λαλαγγίτες γίνονταν σε μαυρόπλακα που την έβαζαν στη φωτιά να καίει και γίνονταν με αλεύρι, νερό, στουμπισμένα καρύδια και σιρόπι από ζάχαρη ή λωμένο μέλι. Την παραμονή λουπόν βγαίνουν τα παιδιά, και περπατούν όλα τα σπίτια με τη σειρά, λέγοντας το «κόλιντα». Οι νοικοκυρές τους δίνουν «καλούδια», μήλα, καρύδια, λεφτόκαρα, κρέατα ή κολιντίνες. Τα παιδιά έλεγαν το παρακάτω τραγούδι:

«Χοτούινα, Χοτούινα
Χοτος γεννιέτι σήμωρα
Γινιέτι κι βαφτίζιτι
στους ουρανούς ενάνω.
Κι' οι Άγγελοι χαίροντι
και τα δαμόνια σκάζουν
σκάζουν και πλαντάζουν
τα σίδερα δαγκάνουν».

Αν καμιά νοικοκυρά δεν ήθελε να

δώσει «καλούδια» ή δεν άνοιγε πόρτα, τα παιδιά τραγουδούσαν:

«Κόλιντα, μέλιντα
νόμου βάβω κλούρα
κουτσουλώ την πόρτα σου
και την παραθύρα σου
ξύδι στο βαένι
πορδή στο κολοκίθι.
Εδώ 'ναι του κούκου η φωλιά
του πειρασμού η τρύπα».

Τα Χριστούγεννα

Η λειτουργία στην εκκλησία γίνεται τη νύχτα, μετά τα μεσάνυχτα. Όπως σ' όλες τις μεγάλες χριστιανικές γιορτές, έτσι και τα Χριστούγεννα εκκλησία δεν άρχιζε, αν δεν ερχόντο οι αρχοντάδες του χωριού. Άμα ξυπνούσαν με τις καμπάνες, νάρθουν στην ώρα τους, έστελναν παπάς παιδιά για να τελεστούν οι λειτουργίες.

Όλη τη νύχτα, ξημερώνοντας Χριστούγεννα, έπρεπε το τζάκι να συνεχίσει αναμμένο, με μια κούτσουρα, γιατί αυτό το βράδυ έλεγαν, «Ξεγεννάει η Παναγία».

Αν τα Χριστούγεννα πέφτει Τετάρτη ή Παρασκευή, παραδέχονται πως αυτή η χρονιά θάνα «αγαλά» δηλαδή δεν θάχουν πολύ γάλα γιδοπρόβατα.

ΤΑΚΗΣ ΣΤΟΛΟΒΙΤΣ

Εισφορές στην εφημερίδα

10.000 δρχ.
Αφοι Τσούγια

5.000 δρχ.
Τσούγια Βίκυ
Αγγελίδη Νίνα

2.000 δρχ.
Χαρσιάδη Ευγενία
Μητσόπουλος Νικόλαος

1.000 δρχ.
Σιώμου Ρίνα
Παλιάγκα Στεφάνια

Κόλλια Ελευθερία
Ριγανάτος Λάζαρος
Τσιαμένου Αρτεμίδης

Η βαθμολογία των παιδιών μας:
(«Δράμα» εγωιστικό και... σατιρικό...)

Η βαθμολογία στην Εκπαίδευσηικά έχει αχρηστευθεί σήμερα, είτε στην υπερβολική επιήκεια ίσως των παιδευτικών, είτε από την ερωαστική νοοτροπία αρκετών νέων, που επιζητούν βαθμούς και βαθμούς απ' το παιδί τους και... δάσκαλό του.

Βέβαια γεννάται απ' την αρχή ένα λάθος, τα οποία εμένα σήμερα θα με απασχολήσουν σε βάθος. Υπάρχουν άλλοι αρμοδιότεροι και πιο ειδήμονες.

Εδώ υπάρχουν πολλά υπέρ και κατά, τα οποία εμένα σήμερα θα με απασχολήσουν σε βάθος. Υπάρχουν άλλοι αρμοδιότεροι και πιο ειδήμονες. Όμως εγώ μπορώ να καταθέσω εμπειρία μου, ως μάχιμος παιδαγωγός.

Είδατε τη βαθμολογία που καθιέρωσε η πολιτεία το 1980 για να αντικαταστήσει την προηγούμενη τώρα προτείνει η ίδια η πολιτεία να αντικατασταθεί (ως αποτυχούσα στις εξετάσεις...) από την... προκατόχου της!!!

Το Α, Β, Γ, γίνεται 0 έως 10 στο Δημοτικό (τίποτε απόλυτο στην Παιδαγωγική).

Μίλησαν πολλοί για ανταγωνιστική κοινωνία, για χωρισμό σε κοινωνικές τάξεις, για επιβράβευση και λόγους, για απογοήτευση και θάραυνση, για κίνητρα και κίνητρα, για ίσες και άνισες αιτίες, για ευνοϊκή αίσθηση... μικροαστική... τάξη, για σους όρους, για φιλοπρωτία και οισμό, για Ελίτ της τάξης για αγούς και... πρωτογούς!!! (...)

Μη μου πείτε, πως δεν ακούσατε κι και περί «ευγενούς αμίλης», για κριση και παθολογική εγωιστική τη οριζμένων παιδιών (και... νών...) για σκληρούς ανταγωνισμούς... αλλά πολλά, «ων, ουκ έστιν θμός...»

Η πείρα με έχει διδάξει, ότι οι γονείς πιστεύουν, ότι βαθμολογία οι ίδιοι...

Αν ο Γιωργάκης πάρει μικρό βαθμό, είναι σαν να τον παίρνουν οι γονείς του και το αντίστροφο (έτσι πτυχώς πιστεύουν...)

Σε κάθε δε ενημέρωση γονέων έχω πιστώσει πολλές φορές, ότι μόλις ο καλός αιτιολογεί το μικρό βαθμό μ' μαθητή, ο γονέας συνοφρύνεται, απέρχεται σκυθρωπός και απογοητευμένος.

Αν όμως ο εκπαιδευτικός (για να ειώνει γρήγορα... και... άνετα...) πει, ο Γιωργάκης είναι άριστος και άριστος και ανεπαρκής, πει ότι διακριθεί σίγουρα στο μέλλον... ο γονέας απέρχεται λίαν νοπολημένος, αισιόδοξος, πανευτυχής, αλλά... ψευτογελασμένος... (...)

Όμως αγαπητοί μου, ας προσγειώσουμε και ας... λογιετούμε!

Χρειάζεται κάποιο κίνητρο, για τη θέση και την απόδοση. Αλλά το κίνητρο αυτό δεν πρέπει να γίνει ούτε σκοπός, ούτε δύσβαστη στενωπός. Η βαθμολογία δεν πρέπει να γίνει απάνθρωπη, με την υπερβολική τηρότητα, αλλά ούτε γελοία με την υπερβολική, άσκοπη και γενναία

παροχή.

Υπάρχει στο κάτω - κάτω και η χρηστή μεσότητα.

Τα πρωτάκια μη μου πείτε, ότι θέλουν αυστηρή και... ανεπιτήδευτη βαθμολογία.

Οι «μεγάλοι» πάλι (Ε και Στ), θέλουν κάποια βαθμολογία, όχι όμως σε ανταγωνιστική βάση, με έξαρση των δόξων «πρώτων» της τάξης, καθημερινά και ταπεινωση των «ουραγών» ισόβιας!!!

Όλα είναι σχετικά και μετατρέψιμα.

Είδατε τη βαθμολογία που καθιέρωσε η πολιτεία το 1980 για να αντικαταστήσει την προηγούμενη τώρα προτείνει η ίδια η πολιτεία να αντικατασταθεί (ως αποτυχούσα στις εξετάσεις...) από την... προκατόχου της!!!

Το Α, Β, Γ, γίνεται 0 έως 10 στο Δημοτικό (τίποτε απόλυτο στην Παιδαγωγική).

Εγώ συμπερασματικά πιστεύω, ότι πρέπει να γίνεται ουσιαστική και καλή χρήση της εκάστοτε βαθμολογικής κλίμακας, αλλιώς θα είναι καταδικασμένη (η κάθε κλίμακα...) σε αποτυχία.

Η βαθμολογία πρέπει να χρησιμοποιείται με σύνεση, φρόνηση, δικαιοσύνη, αμεροληψία, αγάπη, αντικειμενικότητα, ανθρωπιά, βαθεία γνώση των μαθητών μας και όχι για ψίλου πλῆθμα στα καθημερινά γραπτά... για να επιστρέψει η Ελενίτσα και να επιδείξει στο σπίτι της και... στη γειτονιά (ίσως) τα «κατορθώματα» της και να παίρνονται εγωιστικά και μικροαστικά οι γονείς της!!!

Και φυσικά όχι ως φρόνητρο και παντοδυναμία του εκπαιδευτικού (εδώ η Μέση έχει το λόγο...). Ούτε σαν μέσο εκμετάλλευσης... «Σου βάω μικρό βαθμό, για να με φωνάξεις το απόγευμα στο σπίτι σου, για ιδιαίτερα...» (μέση και... ταλαίπωρη εκπαιδευτική)...

Η Παιδαγωγική και η Διδακτική δεν υπακούουν ούτε σε σκοπιμότητες, αλλά ούτε σε... ακρότητες.

ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΛΕΚΚΟΣ

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
"ΚΩΣΤΑΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ"

Έγινε τον Αύγουστο στο Κουκούλι, τα εγκαίνια του Πνευματικού Κέντρου "Κώστας Λαζαρίδης". Το οποίο ίδρυσε η Ριζάρειος Σχολή, ύστερα από επιθυμία του αείμνηστου Κώστα Λαζαρίδη, που κληροδότησε όλο το πλούσιο υλικό του στη Ριζάρειο Σχολή.

Παρουσία βουλευτών του νομού, του μητροπολίτη Ιωαννίνων, ανθρώπων των γραμμάτων και των τεχνών και εκπροσώπων της τοπικής αυτοδιοίκησης, διαφόρων οργανώσεων και υπηρεσιών, τιμήθηκε ο αλησμόνητος Κώστας Λαζαρίδης και το έργο του το τόσο μεγάλο για την περιοχή του Ζαγοριού.

Το Πνευματικό αυτό Κέντρο προβλέπεται να αποτελέσει κέντρο ιστοριογραφικών, βοτανολογικών και τουριστικών πληροφοριών για το Ζαγόρι, αρχείο ντοκουμέντων και κειμηλίων και μέσο αξιοποίησης και προβολής του Ζαγορίσιου πολιτισμού. Για την επιτυχία των σκοπών αυτών, η Ριζάρειος Σχολή σύστησε μια επιτροπή που θα συντονίζει τις δραστηριότητες του Κέντρου και

αποτελείται από Ζαγορίσιους Πανεπιστημιακούς και εκπαιδευτικούς.

Απ' αυτήν την επιτροπή θ' ανακοινωθούν επίσης και οι λεπτομέρειες για την προκήρυξη δυο μεγάλων χρηματικών βραβείων, μέσα στα πλαίσια λειτουργίας του Πνευματικού αυτού Κέντρου. Προκήρυξη την οποία εξήγγειλε ο πρόεδρος της Ριζαρείου Σχολής κ. Κίτσος.

Όπως ανακοινώθηκε, το Πνευματικό Κέντρο θα λειτουργεί κάθε μέρα, εκτός Δευτέρας και Τρίτης, από τις 10 το πρωί ως τις 5 το απόγευμα, και μπορεί καθένας να θαυμάσει τις ιστορικές, λαογραφικές και βοτανολογικές συλλογές του Κώστα Λαζαρίδη που εκτίθενται, με δωρεάν είσοδο.

Τέλος η Ριζάρειος Σχολή κυκλοφόρησε ένα έγχρωμο έντυπο, μέσα από το οποίο παρέχονται πληροφορίες για το έργο που έχει επιτελέσει στα χωριά του Ζαγοριού και στο Λαζαρίδειο Πνευματικό Κέντρο.

ΔΩΡΕΑ ΣΕ ΜΝΗΜΗ

● Ο Γιώργος Ρούντος προσέφερε 5.000 δρχ. στην εφημερίδα μας και 5.000 δρχ στον σύλλογο, στην μνήμη του πατέρα του Σταύρου.

● Η Περασφόνη Ζαρίδη προσέφερε 2.000 δρχ. στην εφημερίδα σε μνήμη Δημητρίου Ζαρίδη.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

● Στην Ξάνθη πέθανε και κηδεύτηκε ο Σταύρος Ρούντος. Εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια στους συγγενείς του.

● Στην Ανωτάτη Γεωπονική Σχολή πέρασε ο Γιάννης Βουγιάνης, εγγονός του Χρήστου Δούκα.

● Βραβεύτηκε σαν άριστη μαθήτρια από το Γυμνάσιο της Ζωσιμάδας η Δώρα Παπαγιάννη. Και σ' ανώτερα.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

ΣΑΣ

ΕΥΧΕΤΑΙ

ΚΑΛΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠ' ΤΟ ΧΩΡΙΟ

Γράφει ο Τόλης Σακελλαρόπουλος

Τούτη τη φορά θα αναφερθώ σ' ένα ιδιότυπο περιστατικό του χωριού μας, με πρωταγωνιστή μια κυνηγετική σκυλίτσα. Έχουν και τα ζώα τον ψυχικό τους κόσμο, έναν κόσμο που είναι σε ψηλά επίπεδα σε σύγκριση με μερικούς ανθρώπους. Εκείνη την εποχή οιονδήποτε ζώο του σπιτιού, γίδα, μουλάρι, άλογο, γελάδα, πρόβατο, σκυλί κλπ, αποτελούσε αναπόσπαστο μέλος της οικογένειας, γιατί βοηθούσε με τον τρόπο του στην δύσκολη και σκληρή επιβίωση εκείνης της εποχής.

Στόν πέρα μαχαλά μας, απέναντι από το δικό μου πατρικό σπίτι, ζούσε ένα ηλικιωμένο αντρώγυνο χωρίς παιδιά. Ο Νίδας κι η Νίδα, στο επίθετο Κουτσομάνη, φτωχοί άνθρωποι, που κυρίως, την φροντίδα για τη σχετική διαβίωση την είχε επωμιστεί εξ ολοκλήρου η γυναίκα του Νίδα, ξενοδουλεύοντας πότε στο ε' να σπίτι πότε στο άλλο για το σχετικό μεροκάματο. Θυμάμαι στη μέση της αυλόπορτας του σπιτιού ήταν ένα δέντρο, σκαμνιά, που έκανε μεγάλα σκάμνια. Ο Νίδας, από μας τα παιδιά, είχε βρει το μπελά του, γιατί σκαρφαλώναμε στους τοίχους για να φτάσουμε στα σκάμνια ή παραμονεύαμε με τις λαστιχένιες σφεντόνες τα πουλάκια που έρχονταν στο δέντρο για τροφή.

Πάντα φιλάσθενος ο Νίδας, περίμενε τον πατέρα μου ναρθεί από τα Γιάννινα για να φέρει λίγο Sloans, ένα φάρμακο της εποχής για εντριβές. Αυτός στο χωριό με τίποτα δεν είχε φροντίδα για δουλειά, μόνη και αποκλειστική του απασχόληση το κυνήγι, με μόνιμη παρέα τους περαμαχαλιώτες Τασιούλα Ρέσσο και Γιάννη Κοντογιάννη, που αποτελούσαν τριάδα ομοούσιο και αχώριστο. Όταν αποτύγχαναν τα κυνηγετικά τους σχέδια, σ' όλο τον ποδαρόδρομο κατά την επιστροφή, η συζήτησή τους έπαιρνε εκρηκτικές διαστάσεις, αλλά δεν κρατούσε ούτε μισή ώρα.

Ο Νίδας, εκτός από τη γυναίκα του τη Νίδα, είχε, και μια "κοπελίτσα", όπως αποκαλούσε μια σκυλίτσα πυρόξανθη, με πολύ εκφραστικά μάτια, που η φήμη της σαν γουρουνόσκυλο είχε ξεπεράσει στον ορίζοντα του Ζαγοριού. Είχε γίνει διάσημη και ξακουστή σε όλο το Ζαγόρι. Εδώ θα περιοριστώ στην ιδιωτική ζωή του ζεύγους και το μέγα ψυχικό δεσμό που ένωνε το αντρώγυνο μ' αυτή τη σκυλίτσα που άκουγε στο όνομα Σύρμου.

Αυτό το ζώο ζούσε συνεχώς και αδιακόπως με τους δυό και κοιμόνταν με τα αφεντικά της. Δεν ήταν λοιπόν διμελής η οικογένεια του Νίδα, ήταν τριμελής κατά κάποιον τρόπο. Ξεχώριζε μόνο στο φαγητό, που όταν στρώναν την τάβλα για να φάνε, αυτή έτρωγε στην είσοδο του δωματίου και σε

δικό της δοχείο, αλλά πάντοτε από το ίδιο φαγητό που τρώγανε τ' αφεντικά της. Ο Νίδας, παρόλη τη φτώχεια του, την τάζιζε και την φρόντιζε περισσότερο από τον εαυτό του, πολλές φορές μοίραζε μαζί της και το τελευταίο ξεροκόμματο! Η Σύρμου κοιμόνταν λέμε στο ίδιο δωμάτιο των γερόντων, στην άκρη από το στρώμα, μισόκλεινε τα μάτια της από τη θαλπωρή της ζεστασιάς και πότε-πότε άφηνε κάτι βαθιές αναπνοές στον ύπνο της, που έμοιαζαν σαν αναστεναγμοί. Όταν σε συζητήσεις ο Λεωνίδας με τη γυναίκα του ύψωναν κάπως τον τόνο της φωνής τους, η Σύρμου σήκωνε το κεφαλάκι της και κοιτούσε πότε τον έναν και πότε τον άλλο, σαν να ήθελε να μαντέψει τις διαφορές τους. -"Τίποτα μωρή ψυχή μου δεν λέμε για σένα", της έλεγε ο Νίδας, "η προκομένη η κυρά σου φωνάζει και σου χάλασε τον ύπνο". Πέρασε αρκετός καιρός κατ' αυτό τον τρόπο, λύγησαν ακόμα περισσότερο από τα γηρατιά και η Νίδα, έπαψε να εργάζεται σε ξένα σπίτια. Πούλησαν το αμπέλι και τον κήπο, η φτώχεια άπλωνε τα φτερά της στο σπίτι τους σε απελπιστικό βαθμό. Θυμάμαι όταν έρχονταν κανένας παλιατζής στο χωριό μας και φώναζε στους δρόμους "παλιά ρούχα, παλιά χαλκώματα αγοράζω". Η Νίδα, ξεπούλησε και κάμποσα από αυτά τα ειδήματα του σπιτιού.

Μια μέρα ήλθε στο χωριό μας ο κοντοχωριανός μας απ' τη Μανασή, Γιώργος Βακόλας, που πήγαινε κι ερχόνταν στην Αμερική. Ήταν κι αυτός κυνηγός κι έψαχνε να βρει για ν' αγοράσει ένα σκυλί κυνηγετικό. Έμαθε την οικονομική κατάσταση του Λεωνίδα και τον επισκεύτηκε στο σπίτι του -"Ήρθα να σας απαλλάξω από τη μιζέρια της ανέχειας, να ζήσετε ανθρώπινα και μια που έπαψες να κυνηγάς, δε μου δίνεις εμένα το σκυλί και να σου δώσω 5.000 δρχ.", του είπε. Με 5.000 δραχμές τότε έπαιρνες τρία βόδια ή δέκα γίδια. Στο άκουσμα της προσφοράς 'Νίδα, χωρίς να περιμένει απάντηση από τον άντρα της, του είπε: -"Δώσε την μωρή Νίδα να ξανασάνουμε κι εμείς λίγο, αφού κυνήγι δεν θα ξαναπάς". -"Τι λες μωρ' αθεόφοβη αποκριθήκε ο άντρας της, τι άλλο έχουμε εμείς στο κόσμο που να μας αγαπάει όσο η Σύρμου μας;". Ο Βακόλας κατάλαβε ότι με τίποτα δεν μπορούσε ν' αγοράσει αυτό το ζώο, γιατί τ' αφεντικό της δε μπορούσε ούτε στιγμή να ζήσει χωρίς αυτό, γύρισε ζήτησε συγγνώμη και έφυγε. Αποχαιρετώντας στην εξώπορτα την Νίδα, έβγαλε και της έδωσε ένα πεντακοσάριο, γιατί ήταν χουβαρδάς και φιλότιμος.

Δεν πέρασε από τότε ούτε ένας μήνας, ο Νίδας αρρώστησε από την καρδιά, που καρδιολόγος εκείνη την εποχή, κι ένα πρωί στο σπίτι το Νίδα ακόστηκε το μοιρολόι και ο θρήνος της γυναίκας του, Νίδα, αλλά το περίεργο ήταν ότι το θρήνο αυτό της Νίδα, τον συνόδευαν και τα ουρλιάσματα της Σύρμου! Το απόγευμα έγινε η κηδεία και η μεταφορά του νεκρού στην εκκλησία, ανάμεσα σε κόσμο και πίσω από το φέρετρο ακολουθούσε και η Σύρμου τ' αφεντικό της, όπως το ακολουθούσε πάντα, όταν έβγαιναν μαζί στο μισοχώρι του χωριού.

Ύστερα από καμιά δεκαριά μέρες, ο Βακόλας ήρθε στο χωριό και αγόρασε τη Σύρμου από τη γυναίκα του Νίδα. Την πήρε στο χωριό του στη Μανασή. Την τάζιζε λιχουδιές και εκλεκτό φαγοπότι, αλλά το ζώο ανήσυχο από την απότομη αλλαγή, ούτε καν το έβαζε στο στόμα της. Την έβγαλε ύστερα

και για κυνήγι και όχι μονάχα, αλλά περιεφέρετο κορυφή σε κορυφή κι από λογιστική, ουρλιάζοντας αναζητώντας τον αφέντη της μια μέρα, πετσί και κόκαλο είχε γίνει, ήλθε στο χωριό μα πήγε στο σπίτι που μεγάλωσε έζησε, αλλά το βρήκε κλειστό, μανταλωμένο, γιατί είχε πεθάνει Νίδα. Πήδησε από τον τοίχο στην αυλή του σπιτιού και την ο Βακόλας που τη γύρευε ψάχνοντας στο σπίτι του αφεντικού της την αγαπούσε και τη λάτρευε.

Δεν ήθελα να καταπιεστώ από αυτό το θέμα που ήταν ζωντανή μνήμη μου. Κάτι τέτοια περιστατικά που τα διατηρώ απόφα -και άλλα- από τον ευλογημένο τόπο χωριού μας, που σε μας ηλικιωμένους άφησε ευχάριστες και δυσάρεστες αναμνήσεις...

Αθήνα, Οκτώβριος

ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Ένας και μοναδικός συνδιασμός διεκδίκησε την αρχή του χωριού μας στις πρόσφατες δημοτικές εκλογές του Οκτώβρη. Έτσι, ήταν φυσικό, το ενδιαφέρον περιορίστηκε στον αριθμό των ψήφων που θα έπαιρναν οι υποψήφιοι κοινοτικοί σύμβουλοι.

Πρόεδρος εκλέχτηκε, ο μοναδικός άλλωστε υποψήφιος, Ιωάννης. Από τους υποψήφιους κοινοτικούς συμβούλους εκλέχτηκαν οι έξι πρώτοι σε ψήφους. Αναλυτικά έχουμε:

Ψήφισαν:	85
Λευκά:	1
Άκυρα:	1
Μητρόπουλος Κων/νος	18
Μητρόπουλος Τάσος	14
Ζαζίδης Κατερίνα	11
Σακελλαρίου Μάνθος	9
Τσίνης Γεώργιος	9
Λέκκος Παναγιώτης	8
Σιώμος Γιώργος	4
Ζυγούρης Τάσος	3
Λέκκος Χριστόδουλος	3